

חולין סב

עניין: בעניין תרנגול הודו

רמ"א יו"ד סי' פב, סי"ג

בגופו: הגה (ב) ויש אומרים שאין לסמוך אפילו על זה ה' ואין לאכול שום עוף (ד) אלא (ח) במסורת שקבלו זו שהוא טהור (*): וכן נוהגין ואין לשנות:

דמשק אליעזר חולין פי"ג אות נא

(פד) וכתב בהגהות לפור דרור מותר כדמוכח בסיומן כ"ג עכ"ל ודבר פשוט דהא רוב הנך טמאים לפור דרור נינהו ואפילו הכי הוצרכה התורה לאסור ולכן מתנגול דבא הוא מה שאנו קורין ענגלי"ש הי"ר מותרין אף על פי שהודו כפוח כדוכיפת מכל מקום כל סימני טהרה יש בו ועוד סימן טהרה כדאמר בסוף עירובין ודרך ארץ מתנגול כמו עריות מיונה ועי"ש ועוד במדינות ליטא יש להם

דרכי תשובה יו"ד סי' פב, כו

של הרמ"א עי"ש: (כו) שאין לסבך אפי' על זה. עי' בנחל אפול הלכות סימני בהמה ח"ע פרק כ"ב אות י' שהארץ בדבר ההרעלות בקורין איננה ע"כ היטיר שכל זה נ' מלאה שנה מארץ הודו לעגלארץ ומשם לאשכנז ואם אולכין אותו בכל מקום בלי פקטוק אף שהם מאוים מאד מתרעלות שלט לא לבד שבמה ובקומה וארץ ורובת הם כשהי' הרעולה שלטו אף גם ראשם מאויה שיש להם דלווי' בשר אומרים תחת ראשם פטמים בא בחריכה ופטמים בקריה וכאן הבן שאל מאין יאל' היחיד לאכלה ואל' שפמט עולם על מסורות מדינות בני מזרח הלא קי"ל בהרשב"א שאין סימנין על מסורות מדינה א' למדינה אחרת ועי"ש במ"ש בזה ועי' מהו בשורת שאל' ומשיב תמיא חלק א' ס' פ"ט באלמט החשו' שמעורר ג"כ ראש נחליט כמ"ש הרמ"א דלפי' יש לו הג' סימנים אסור לאכלה אלא"כ יש לו מסורות דלרף אולכין עוף האידי"ק שכל מאמעדיק"א שבוה"א לא היה שם מסורות ונ"מ אולכין אותו בכל המדינות ש"שאל דרים שם ובע"כ שהודו שלפניו לא פסקו כן וסמכו על הסימנים גם בלא מסורות ולמ"י פחה שקבלו עליו חמרות הרמ"א אין לנו היחיד לאכלה ועי"ש

שו"ת האלף לך שלמה

לרבי שלמה קלוגר יו"ד סי' קיב

סי' קי"ב. עיר שאלתו בנדון העופות הבאים מן אמעריקא. הנה אני אוסרם ולא ירד בני עם המתירים וזה יותר משנה השבתי לך גלינא ועיין סוטי"ד מהד"ג ח"א) באריכות ויסוד דברי כיון דאנן קיי"ל דאין סומכין על שום סימן רק על המסורת ואין לנו עליהם מסורת. ומ"ש המתירין שהי' כתב מאמעריקא שיש להם מסורת הבל' יפצה פיהם בראשון אני אומר כיון דבשיע סי' פ"ב יש ב' דעות אם מקום שאין להם מסורת אם יכולין לסמוך על מקום שיש להם מסורת וסיים המחבר וראוי לחוש לדברי האוסר ודאי כן הוא ודברי הש"ך אין נראין בזה כיון שמן המחבר מוכח להיסוך שכתב אם מקום שאין להם מסורת ולא כתב אם מקום שנהגו לאסור מוכח דאף דלא נהגו לאסור רק דאין להם מסורת להיתר נמי הוי ב' דעות ובודאי ראוי לחוש לדברי הביי' ולבוש שהם רבים נגד הש"ך וראוי לחוש להאוסרים באיסור תורה ובר מן דין הנה המתירין מיירי ממקום דהוי בישוב מימים הקדמונים ויתכן דיש להם מסורת מבדלי השי"ס או הגאונים וגם בזמננו הי' רוב ישראל כשרים והי' כדאי לסמוך עליהם משא"כ עתה הנה מדינת אמעריקא נתיישב בישראל זה ערך מאה שנים ומקודם לא הי' שם ישוב ישראל ומנין להם מסורות ועוד זאת ידוע כי אז באו לשם רק כל מרי נפש וכל אשר לו נושה וקלי הדעת רובין ואין כדאי לסמוך עליהם ועל דבריהם שיש להם מסורת לכך בזה לכ"ע אסור לסמוך ולמעט בפלונטא עדיף לכך בודאי אסורים ומי שלא ישמע לדברינו עתיד ליתן את הדין :

ולא בשום אחרון ועי' גם' ערוגות הנושם בקוט' החשו' שבסוף הם' סימן ע"ו מ"ש בדבר האידי"ק המוכר ו' שנעוף זה יש ראי' דבע"כ מ"ש הרמ"א שאין לסמוך על סימן טהרה ובעיקר מסורות זה דוקא בשוף שאין ידוע בדבריו ויש בו מקום להסתפק שמה הוא דורם אבל בשוף שאנו מכירין בו טובא והוא כביח ומתגדל בביתו לאלפים ורובות ואנו רואין ממה שנים שאינם דורסין א"ל מסורות כלל וכתב שבה יש לו הירץ על דבר שהתפלל עליו מעולם ומחמתה מאד על מה שאנו אולכין העוף שקרין אידי"ק (או ענגלי"ש ע"ר) הלא העוף הזה לא הי' במדינות מקודם אף א' מהם וגם לא בשאר מדינות רק שנלאו אותו בדרך אמעריק"א ומשם הובא למדינותינו אלו כמ"ש בספרי דברי הימים שילם ומדינת אמעריק"א נהגלה בשנת רנ"ד לאלף הששי ומסתמא זמן רב אחרי הגלות הארץ ה'ל' נהפשו ונתגדל העוף ההוא במדינותינו אלו וארץ התיירו או הגדולים אשר הי' בימים ההם לאכלו אותו בלתי מסורות דהא בדרך חדשה כוחה שלא נמלאו שם יחידים מעולם כלל אף שיך טמר שהי' להם משם מסורות וכ' דלס' כי יש באלמט משפחה א' במדינת רוסיה שאינם אולכין עוף זה וכל משפחה זו כשעשו שידוך עם בנייהם ממשפחה אחרת הנה ממנים בשעת התנאים שלא יאכלו לבניהם אידי"ק שכן קבלו מאבותיהם ואבות אבותיהם להנהיג כך אבל הנה בכל העולם לא נמלא שום אדם שיומנו וקשה אף אולכין בשרא ובע"כ דהוא משום דעוף זה מתגדל בביתו לאלפים ולרובות ואנו רואין בהם שאינם דורסין כלל ע"כ כיון שיש להם ה"כ סימנים מותרין אותו להדיא ואין חששין לו שמה הוא מין דורס עי"ש לדרכו ועי' בבנה"ל בהגהות ב"י אות ל"א מה שכתב בענין עוף זה וקורא אותו בשם הרנגול הינ"ד ובשם ענגלי"ש הינ"ד ובשם טו"ם ועיין שם מה שכתב בזה:

שו"ת משיב דבר לנצי"ב ח"ב סי' כב

איברא כ"ז אם היה בא לפני מראש, אבל אחר שכבר נהגו לאכלם ומסתמא גם אז היה עפ"י הוראת חכם שגראה לו שהוא מין אוח הטהור והוחזקו בזה להיתרא, אין לנו לאסורם ולהניח לנו על אבותינו שאכלו עוף טמא ח"ו, והרי תרנגולתא דאגמא שאכלו מסתמא לא היה אפילו מסורה שהוא כשר, אלא שהיו ממונים שהוא מין תרנגול עד שראו טעוהם, הא אי לא נודע שדורסים לא מימו בהם אחר שכבר יאלו בהיתר, ומש"כ בלוח שקב רגליהם רחב דליכא קבלת בעל המאור שאין לחוש שמה הוא דורס, ומדע שהיתר העוף אידי"ק שאנו אולכין היו הרבה מערערים עליהם בשעה שהביאום מאינדיא ולא היה מסורת על כשרותם, וגם עוד היום יש מממירים ופורשים מהם, ומ"מ כבר נהגו להיתר ואין פולה פה, והוא משום שכבר הוחזקו להיתרא ואין ראי' לאסורם, ה"כ בה"י אוחות הגדלות כך דעתי הקלה טוטה, ומעב"כ כ"י וסוף לפרש דברים אלו לפני מגדולי הדור יברכם ה', ואם יסכימו גם המה להיתר הגני מטעמך ובטוח בה' כי אין בהם סומאה ח"ו:

